

Ilmub üks kord kuus alates 1993. aastast

ISSN 1406-0698

Tänases numbris :

⇒	EESTI UUDISED	
	Alla kirjutatud leping Ukrainaga	1
⇒	Standardikomisjonis	2
⇒	Koolitus	4
⇒	Eurodokumentide tõlkimisest	4
⇒	ISO juubel	5
⇒	Standardiseerimise tulevik	9
⇒	Puidu standardimine	12
⇒	Litsentseeritud taatluslaborid	13
⇒	CEN UUDISED	
	Uued standardid CEN-ilt	14
	CEN aastastatistikat	15
⇒	ISO UUDISED	16
⇒	Venemaalt	17
⇒	Veebruaris saadud ISO ja CEN standardid	14
⇒	Uudiskirjandus	
	The New Approach	31
⇒	Eesti standardite kavandid	30
⇒	Registrisse kantud	31

EESTI UUDISED

- 10. veebruaril toimus Standardinõukogu juhatuses koosolek. Nõukogu juhatuses esimees Ivar Märtsen esitas juhatuses Eesti standardimise arengukava, mis on ette valmistatud juhatuses liikmete materjalide põhjal. Peale märkuste siseseviimist saadetakse arengukava laiali Standardinõukogu liikmetele ja laiale ringile arvamuste avaldamiseks.

- 11. veebruaril toimus Standardiameti teabetund, kus räägiti Rahvusvahelisest standardiorganisatsioonist ISO ja Eesti standardite koostamisest (koostamissetepanek).

Järgmine teabetund on kavas 11.märtsil. Räägitakse standarditest ja nende tähistest ning Eesti standardite koostamisest (kavandi koostamine, arvamusküsitlus).

- 20. veebruaril kirjutati Kiievis alla Eesti Vabariigi valitsuse ja Ukraina Ministrite Kabineti vahelisele kokkuleppele koostööst sertifitseerimistulemuste vastastikusel tunnustamises. Kokkulepe jõustus allakirjutamise päevast. Leppe täitmise eest vastutavaks ametkonnaks Eestis on majandusministeerium, Ukrainas sealne standardikomitee. Kokkuleppe sõlmimise eesmärk on soodustada Eesti ja Ukraina vaheliste kaubandustöete kõrvaldamist vastastikku tarnitavate toodete vastavushindamise tulemuste (sertifikaatide) vastastikusel tunnustamise teel.

Leppe täielikul rakendumisel läbib toode nõuetele vastavuse hindamise (katsetamine, sertifitseerimine) ainult üks kord - tootja juures ning importiv riik ei alluta seda teistkordsele vastavushindamisele. Eesti tootjatele - eksportijatele võimaldaks see tuntavat ajalist ja rahalist säästu. Kokkuleppe kohaselt on aga sertifikaatide vastastikusel tunnustamise eelduseks ühe lepingupoole katselaborite ja sertifitseerimisasutuste akrediteerimine teise lepingupoole akrediteerimisorganilt. Seega tuleb kokkuleppe põhieesmärgi saavutamiseks teha veel palju tööd. Esimene meiepoolne taotlus ühe Eesti katselabori ja sertifitseerimisasutuse akrediteerimiseks Ukraina riiklikus sertifitseerimissüsteemis UkrSEPRO on teele saadetud.

- 26. veebruaril toimus Tallinna Tehnikaülikoolis seminar teemal "Euroopa ja Eesti energiaalased direktiivid". Seminari korraldajaks oli CRE Group Ltd Euroopa Liidu PHARE programmi finantseerimisel. Seminari eesmärk oli aidata Eesti vastavatel regulatiivsetel ametkondadadel ja ettevõtjatel paremini mõista EL energiaalase seadusandluse tõenäolist mõju Eestile.

NB! EVS raamatukogus on olemas direktiivide 92/42/EEC Uute vedel- ja gaaskütusega kütavate kuumaveekatelde efektiivsusnõuded, 91/296/EEC Maagaasi edastamine võrgu kaudu ja 90/547/EEC Elektri edastus võrgu kaudu tõlked.

- 25-26. veebruaril külastasid Standardiametit Saksamaa riikliku katsetuskeskuse BAM töötajad hr Meier zu Köcker (AMOS-projekti juht) ja pr Hagen. Visiidi eesmärk oli läbi arutada meievaheline koostööplaani projekti raames. Tegemist on aastal 1995 alanud koostöö jätkamisega. Olulisemad kavandatavad üritused on ühe Eesti labori ja sertifitseerimisasutuse ühisakrediteerimine, Eesti spetsialistide stažeerimiskülastused Saksamaa akrediteerimis- ja sertifitseerimisasutustesse ning Eesti katselaborite lülitamine BAM-i korraldatavatesse laborivahelistesse võrdluskatsetesse.

STANDARDIKOMISJONIS

23. jaan toimunud Standardikomisjoni koosoleku päevakorras oli:

- 1 Eesti standardite kavandite arutelu
- 2 Eesti standardite koostamisetpanekute arutelu
- 3 Mitmesugust

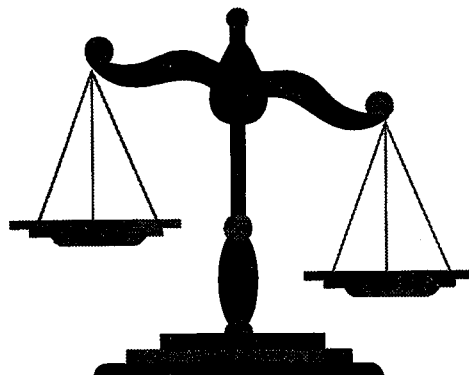
1 Eesti standardite kavandite arutelu

1.1 Multiregulaatorid gaasitarvititele

Kavandi esitaja: Eesti Gaasiliit

EN 126 kasutuselevõtt Eesti standardina

OTSUSTATI: Kavand heaks kiita.

1.2 Katsetamisgaasid. Proovirõhud. Tarvitite kategooriad

Kavandi esitaja: Eesti Gaasiliit

EN 437 kasutuselevõtt Eesti standardina

OTSUSTATI: Kavand heaks kiita

Üldised ettepanekud mõlema kavandi osas:

- 1) Kooskõlastada elektrialal kasutatavad terminid selle valdkonna spetsialistidega.
- 2) Mitte anda standardeid tervikuna ingliskeelse rööptekstiga, piirduda terminite ja määratluste osaga.
- 3) Kavandite lõppredaktsioonid redigeerida keeleliselt koostöös kavandite esitajaga arvestades komisjoniliikmete märkustega.

2 Eesti standardite koostamisetpanekute arutelu

2.1 Transporditavad ja täidetavad terasballoonid vedelgaasile. Perioodiline rekvalifitseerimine

Ettepaneku esitaja: Eesti Gaasiliit

Aluseksvõetavad dokumendid: EN 1440:1996 kasutuselevõtt Eesti standardina

OTSUSTATI: Ettepanek heaks kiita.

2.2 Transporditavad ja täidetavad keevitatud terasballoonid vedelgaasile. Kontrollimise protseduur enne ja pärast täitmist ning täitmise jooksul

Ettepaneku esitaja: Eesti Gaasiliit

Aluseksvõetavad dokumendid: EN 1439:1996 kasutuselevõtt Eesti standardina

OTSUSTATI: Ettepanek heaks kiita.

2.3 Terastorud põlevainete torustikele. Tehnilised nõuded hangetele. Osad 1 ja 2.

Ettepaneku esitaja: Eesti Gaasiliit

Aluseksvõetavad dokumendid: EN 10208-1 ja EN 10208-2 kasutuselevõtt Eesti standarditena.

OTSUSTATI: Ettepanek heaks kiita.

2.4 Mänguasjade ohutus. Osa 1: Mehaanilised ja füüsilised omadused

Ettepaneku esitaja: Riigi Tarbijakaitseamet

EN 71-1 kasutuselevõtt Eesti standardina.

OTSUSTATI: Ettepanek heaks kiita.

2.5 Mänguasjade ohutus. Osa 2. Süttivus

Ettepaneku esitaja: Riigi Tarbijakaitseamet

EN 71-2 kasutuselevõtt Eesti standardina.

OTSUSTATI: Ettepanek tagasi lükata, kuna kavand juba töös Päästeametis.

2.6 Mänguasjade ohutus. Osa 3: Keemiliste elementide migratsioon

Ettepaneku esitaja: Riigi Tarbijakaitseamet

EN 71-3 kasutuselevõtt Eesti standardina

OTSUSTATI: Ettepanek heaks kiita.

2.7 Mänguasjade ohutus. Osa 4: Keemilised mänguasjad (I)

Ettepaneku esitaja: Riigi Tarbijakaitseamet

EN 71-4 kasutuselevõtt Eesti standardina

OTSUSTATI: Ettepanek heaks kiita

2.8 Mänguasjade ohutus. Osa 5: Keemilised mänguasjad (II)

Ettepaneku esitaja: Riigi Tarbijakaitseamet

EN 71-5 kasutuselevõtt Eesti standardina

OTSUSTATI: Ettepanek heaks kiita.

2.9 Mänguasjade ohutus: Osa 6: Mürgistamine

Ettepaneku esitaja: Riigi Tarbijakaitseamet

EN 71-6 kasutuselevõtt Eesti standarditena

OTSUSTATI: Ettepanek heaks kiita.

Pr U.Halliksoo (Riigi Tervisekaitseamet) ja pr E.Teener (Riigi Tarbijakaitseamet) rõhutasid kiiret vajadust võtta Eestis kasutusele mänguasjade ohutust käsitlevad Euroopa standardid, et kaitsta Eesti turgu ohtlike kaupade eest. Komisjoniliikmed soovitasid kaasata standardite ettevalmistamisse ka mänguasjade maaletoojad.

3 Mitmesugust

Hr Rajur (Keskkonnaministeerium) tõstas küsimuse eesti terminoloogia korrastamise vajadusest standardite tõlkimisel. Vaja oleks ühtset terminoloogia andmebaasi, samuti oleks vaja koolitust standardite ettevalmistajatele. Hr Rajuri ettepanekut toetas hr Kull (Eesti Keele Instituut), kelle arvates tihtipeale on arusaamad eesti keele terminoloogia kujundamisest väärad.

KOOLITUS

- 7-8 apr 1997 toimub Brüsselis Kongresside palees CEOC korraldusel rahvusvaheline konverents "Masinaohutus Euroopas". Konverentsi kavas on Masinate ohutuse direktiivi 89/392/EC rakendamine ja see on mõeldud väga laiale ringile: tootjatele, kasutajatele, importööridele, ametiühingutele, seadusandjatele, standardiorganisatsioonidele ja volitatud organitele.

Lähemat teavet saab standardiosakonnast
49 20 21 Anne Laimets

- Standardiosakonnas on võimalik tutvuda ISO DEVCO standardimise ja sellega seotud tegevuste kursuste plaaniga 1997. aastal Jaapanis, USA-s, Inglismaal, Saksamaal, Soomes. Teated 49 20 21 Sirje Leol
- Hamburgi Ülikooli korraldusel toimub 20-23. mail Hamburgis interdistsiplinaarsete standardiuuringute kraadiõppe töögrupi koosolek (Postgraduate Workshop on Standardization Research).
Asjasthuvitatud saavad lähemat teavet 49 20 21 Anne Laimets

EURODOKUMENTIDE TÖLKIMISEST

Euroopa Liidu Valge Raamatu alusel koostatud Valitsuse tegevuskavas integreerumiseks Euroopa Liitu on ette nähtud paljude EL ja Eesti õigusaktide ühtlustamine. Selle eeltingimuseks on EL õigusaktide tõlkimine. Tõlgete identsuse tagamiseks on Euroopa Liit pidanud õigeks selle töö korraldamist spetsiaalsete tõlkekeskuste poolt. Eestis on taoliseks keskuseks Kanada abiga loodud Õigustõlkekeskus.

Tutvustame lühidalt mõningaid huvipakkuvamaid momente Õigustõlkekeskuse eesti rühma 1997.a. tegevuskavast.

Praegu on Õigustõlkekeskuse eesti rühmas 7 töötajat. Tõlkekeskusel on euromaterjalide tõlkimiseks kavas täiendavalt tööle võtta 12 tõlkijat, 3 keeleteoimetajat, 2 terminoloogi ja 2 juristi, mis saab võimalikuks PHARE finantstoetuse saamisel (mai-juuni

1997). Nende täiendõpe peab sisaldama loenguid nii Eesti kui euroõiguse vallast, kaasaegsest eesti keele korraldusest, tõlketeooriast; terminoloogia ja toimetamise kursusest.

Esmajärjekorras on otsustatud tegeleda EL põhilepingutega, siis iga valdkonna põhiaktidega ning seejärel direktiivide jm teiseste õigusaktidega. Tõlkimine saab toimuma KAN-i (Kõrgemate Ametnike Nõukogu) ja keskuse nõukogu poolt määratud prioriteetide alusel.

Väga suurt tähelepanu pööratakse terminite andmebaasi loomisele ja täiendamisele..

Tõlkekeskus seab sisse kontaktid kõigi ministriumide ja ametitega, et saada ülevaade juba tõlgitud EL materjalidest. Need materjalid koondatakse

keskusesse edaspidiseks toimetamiseks ja ühtlustamiseks.

Väga tähtsaks loeb tõlkekeskus tõlkeprioriteetide kinnitamist esitatud materjalide ja konsultatsioonide põhjal. Kusjuures tõlkekeskus loeb otstarbekaks, et keskuses tõlgitakse esmajärjekorras Eestis seadusteks muutuvad õigusaktid (põhilepingud, määrused), **direktiivid jm võib töömaterjalidena kasutamiseks tõlkida ka ministeeriumides ja lepinguliste tõlkijate abiga.**

Tõlkemahu suurendamise ühe võimalusena näeb tõlkekeskus lepinguliste tõlkijate kasutamist. Nendeks võiksid keskuse arvates olla eelkõige konkreetse valdkonna

spetsialistid, kes valdavad keeli ja erialatermineid.

Oma tegevuskava ühe osa - olemasolevate euromaterjalide tõlgete väljaselgitamist on tõlkekeskus juba alustanud. Taolise järelepärimisega on keskus pöördunud ministeeriumide ja ametite poole.

Õigustõlkekeskuse arvates on EL direktiivide ning muude euromaterjalide tõlkeid olemas ka ettevõtetel ning teistel organisatsioonidel.

Kindlasti on Õigustõlkekeskus väga tänulik, kui teatate nendest tõlgetest Eesti Õigustõlkekeskusele aadressil Tõnismägi 8. EE0001 Tallinn.

ISO POOLESAJAS JUUBEL

1946. aasta 14.oktoobril olid rahvusvahelisel konverentsil Londonis koos 25 riigi rahvusliku standardiorganisatsiooni esindajad.

Konverentsil otsustati luua rahvusvaheline standardiorganisatsioon, mis **ametlikult alustas tegutsemist 1947. aasta 23.veebruari.**

Kuna rahvusvahelise standardiorganisatsiooni nimetus võis omada eri keeltes erinevaid abreviaature, otsustati kasutada tuletist kreekakeelsest sõnast isos - "võrdne" ning võtta kõikides keeltes organisatsiooni lühendnimetusena kasutusele ISO.

Organisatsiooni põhikirja ja protseduuriireeglite esimene väljaanne töötati välja Londonis toimunud konverentsil ning võeti ametlikult vastu pärast nende dokumentide ratifitseerimist 15 Londoni konverentsist osa võtnud rahvusliku standardiorganisatsiooni poolt. Sellest ajast peale on neid dokumente korduvalt läbi vaadatud ning uuesti avaldatud. Viimane, arvult

kolmeteistkümnes väljaanne on avaldatud 1994.aastal.

Põhikirja järgi on ISO ülesanne arendada standardimist ja sellega seotud tegevusi maailmas rahvusvahelise kaupade ja teenuste vahetamise võimaldamiseks ning koostöö laiendamiseks intelluktuaalses, teaduslik-tehnilises ja majanduse valdkonnas. ISO tehnilise töö tulemuseks on avaldatud rahvusvahelised standardid.

ISO tegevussfääri kuulub standardimistöö kõigis valdkondades, välja arvatud elektrotehnika, elektroonika ja telekommunikatsioonid. Need valdkonnad kuuluvad Rahvusvahelise Elektrotehnikakomisjoni (International Electrotechnical Commission IEC) ja Rahvusvahelise Elektersideliidu (International Telecommunication Union ITU) kompetentsi.

Töö infotehnoloogia alal toimub ISO/IEC ühendkomitees JTC 1 "Infotehnoloogia", mis loodi 1987. aastal.

Rahvusvaheliste standardite väljatöötamisel arvestab ISO tootjate, kasutajate (nende hulgas tarbijate), valitsus- ja teadusringkondade huvidega.

Selle organisatsiooni suurenenud tähtsusest räägib tõsiasi, et ISO initsiatiivil tähistab maailma teaduslik-tehniline üldsus (alates 14.oktoobrist 1970) igal aastal ülemaailmset standardipäeva, mis toimub igal aastal erineva deviisi all.

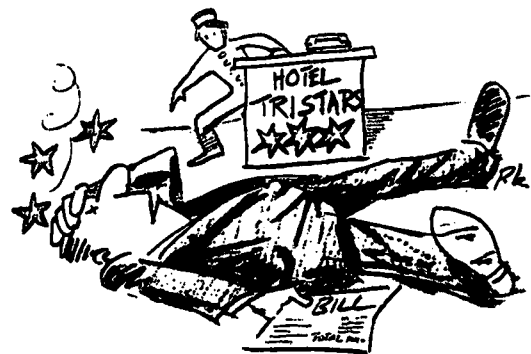
90-ndatel aastatel, sõnastades järjekordse ülemaailmse standardipäeva deviisi, püüdsid ISO ja IEC köita maailma teaduslik-tehnilise üldsuse ja rahvuslike standardiorganisatsioonide tähelepanu üldnimlike globaalsete probleemide tõstatamisega. Nii oli 14.oktoober 1990 pühendatud keskkonnakaitse probleemidele. Oma pöördumises rõhutas ISO tolleaegne president Roy A.Phillips, et rahvusvahelised standardid on kutsutud etendama eluliselt tähtsat rolli keskkonnakaitse probleemide lahendamisel, määratledes keskkonnaseisundi kontrolli ja selle parendamise tehnilised viisid.

Suur tähtsus on rahvusvaheliste ohutusvalaste standardite väljatöötamisel, näiteks töökohal traumade saamise riski tõenäosuse vähendamise kohta. Just seepärast korraldasid ISO ja IEC 1991.aasta ülemaailmse standardipäeva deviisi all "Ohutus töökohal". 1992.aasta ülemaailmse standardipäeva deviisiks oli "Rahvusvahelised standardid - võti turule". ISO ja IEC presidentide ühisavalduses rõhutati rahvusvaheliste standardite osatähtsust maailma pidevalt muutuvast majandus-situatsioonis ning avatud turgude rolli, mis on kaubandussuhete efektiivsuse kasvu ja elukvaliteedi tõusu allikateks. 14.oktoober 1993.a. See päev möödus deviisi all "Kiirem ja parem infohaldus - rahvusvaheliste standardite abiga".

ISO ja IEC presidentide ning Rahvusvahelise Elektersideliidu (International Telecommunication Union - ITU) peasekretäri ühisavalduses toonitati, et mainitud organisatsioonide tegevus rahvusvaheliste standardite väljatöötamisel tagab erinevate tootjate poolt valmistatava toodangu (teenuse) kokkusobivuse kogu maailmas, aga ka võimaluse info-ja juhtimissüsteemide universaalseks koostööks.

1994.aastal oli deviisiks "Standardid ja tarbija - partnerid parema maailma nimel".

ISO ja IEC presidentide ning Rahvusvahelise Elektersideliidu peasekretäri ühisavalduses märgiti sel puhul, et rahvusvahelised standardid loovad tingimused avatud maailmaturu arenguks, mille puhul peaks võitma nii tootjad kui ka tarbijad. Seejuures rahvuslike turgude tarvete rahuldamiseks suunatud tootja kulutused vähenevad, tarbija aga pöörab enda kasuks tema nõudluse rahuldamiseks areneva konkurentsi erinevate tarnijate vahel.

1995.aasta ülemaailmset standardipäeva tähistati deviisi all: "Maailm liikumises. Rahvusvahelised standardid aitavad transportida inimesi, energiat, kaupu ja informatsiooni".

Möödunud aasta (1996) rahvusvahelise standardipäeva deviis. "Teenindus - väljakutse rahvusvahelisele standardimisele" kajastas uut reaalsust - standardid teenustele omandavad

maailma ühiskonnaelus üha suuremat osa.

Sisuliselt kajastavad need deviisid maailmaühenduse kaasaegset suundumust humaniseerumisele.

Standardid, mis koostatakse kui tehnilised dokumendid on suunatud inimesele ning aitavad realiseerida tema vajadusi.

ISO on rahvuslike standardiorganisatsioonide ülemaailmne föderatsioon, kuhu kuulub igast riigist üks enamtunnustatud standardiorganisatsioon. ISO liikmed jagunevad olenevalt tasutava liikmemakse suurusest täisliikmeteks (member), kirjavahetajaliikmeteks (correspondent member) ja abonentliikmeteks (subscriber member). 1997.a jaanuaris oli ISO-l 85 täisliiget, 25 kirjavahetajaliiget ja 9 abonentliiget, kokku 119 liiget. Täisliikmel on õigus osaleda ISO tehniliste komiteede töös ning hääletada standardite kavandite osas, olla valitud Nõukogu koosseisu ning olla esindatud Peaassambleel. Kirjavahetajaliikmed on tavaliselt arengumaad, kes ei võta aktiivselt osa ISO standardite kootamisest, kuid saavad täielikku infot ISO tööst. Neil on õigus osa võtta vaatlejana ISO Peaassamblee ja tehniliste komiteede tööst.

Abonentliikme staatus on mõeldud väga nõrga majandusega riikidele. Abonentliikmed maksavad väga väikest liikmemaksu, mis võimaldab neil siiski hoida sidet rahvusvahelise standardiorganisatsiooniga.

Eestist kuulub ISO-sse Standardiamet (EVS).

ISO tööorganid on:

Peaassamblee (General Assembly AG)

Nõukogu (Council)

Tehniline juhatus (Technical Management Board)

Kesksekretariaat (Central Secretariat)

Peaassambleel osalevad ISO ametiisikud ja liikmete poolt määratud delegaadid. Peaassamblee juhivad ISO president. Reeglina kutsutakse peaassamblee kokku igal aastal.

Peaassamblee võib luua konsultatiivkomiteesid, mida nimetatakse poliitika määratlemise komiteedeks.

Käesoleval ajal tegutsevad järgmised konsultatiivkomiteed:

Vastavushindamise komitee (Committee on conformity assessment - CASCO)

CASCO käsitleb küsimusi, mis on seotud toodete, protsesside, teenuste ja kvaliteedisüsteemide standarditele vastavuse tõendamisega. Töötab välja juhiseid toodete, protsesside ja teenuste katsetamiseks ja kontrollimiseks, samuti kvaliteedisüsteemide, katselaborite ja sertifitseerimisorganite vastavushindamiseks. Aitab kaasa vastavust tõendavate rahvuslike ja regionaalsete süsteemide vastastikusele tunnustamisele, samuti katsetuste, kontrollimis- ja sertifitseerimis- ning tõendusvaldkondade rahvusvaheliste standardite õigele kasutamisele standardimisega seotud valdkondades.

Tarbijapoliitika komitee (Committee on Consumer Policy - COPOLCO)

COPOLCO käsitleb küsimusi, mis on seotud tarbijate huvide tagamisega standardimise kaudu.

Arengumaade probleemide komitee (Development Committee - DEVCO)

Käsitleb arengumaade probleeme ja vajadusi standardimise valdkonnas ning annab soovitusi standardimise ning sellega seotud tegevuste paremaks korraldamiseks

Infosüsteemide ja -teenuste komitee (Committee on Information Systems and services INFCO)

INFCO käsitleb standardiinfo ning standardite levitamise küsimusi. Korraldab ISO infosüsteemi ISONET. ISONET koordineerib ja süstematiseerib infovahetust standarditest jt normdokumentidest rahvusvahelisel ja rahvusstasanditel, sidudes ISO liikmete infokeskused ja ISO/IEC infokeskuse ühtsesse infosüsteemi.

ISO tegevust suunab Nõukogu, kes koosneb ISO tippametnikest ja kaheksateistkümnest täisliikmest, kes määratakse või valitakse protseduurireeglite järgi.

Tehniline juhatus tegeleb ISO-s küsimustega, mis puudutavad tehnilise töö korraldamist, koordineerimist ja tööprogrammide koostamist. Juhatus vaatab läbi ettepanekud ISO tehnilise tegevuse uute valdkondade osas ja langetab otsuseid, mis on seotud uute tehniliste komiteede asutamise või vanade laialisaatmisega.

Tehniline juhatus omab ka õigust asutada (laiali saata) standardimise üldpõhimõtetega tegelevaid komitee- sid, samuti juhatuse ja IEC tegevkomitee konsulteerimise eesmärgil loodud ühiseid nõuandegruppe (Technical Advisory Group TAG)

Käesoleval ajal tegutsevad standardimise üldpõhimõtete komiteed:

Etalonainete komitee (Committee on reference materials REMCO) ja Standardimise põhimõtete komitee (Committee on standardization principles STACO)

ning järgmised nõuandegrupid:

TAG 4 "Metroloogia"

TAG 8 "Ehitus"

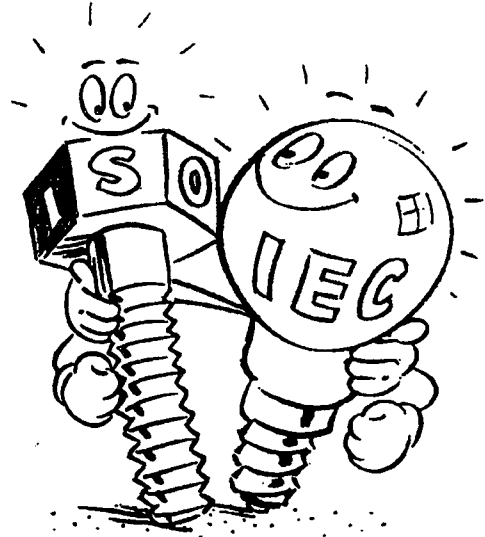
TAG 9 "Kaupade kohaletoimetamine"

ISO/IEC/TAG 1 "Tervishoiu tehnoloogia"

ISO/IEC/TAG 2 "Kujutiste tehnoloogia".

Tehnilise töö koordineerimise eesmärgil moodustasid ISO ja IEC

planeerimise komitee, kes on kutsutud operatiivselt lahendama ühise planeerimise küsimusi, samuti vältimaks või kõrvaldamaks dubleerimist nende organisatsioonide tehnilises töös.

ISO tehniline töö toimub tehniliste komiteede (TC) raames.

Otsus tehnilise komitee moodustamise kohta võetakse vastu Tehnilise juhatuse poolt, kes määrab kindlaks ka komitee käsitusala. Tööprogrammi koostab komitee ise oma kompetentsi piirides. Iga tehniline komitee võib omakorda luua alamkomitee- sid (SC) ning töörühmi (WG). Igal tehnilisel komiteel või alamkomiteel on sekretariaat, mis on kinnistatud ühe täisliikme juurde. Seejuures tehnilise komitee sekretariaadi koosseisu nimetab Tehniline Juhatus, alamkomitee sekretariaadi vastav tehniline komitee. Tehniline komitee nimetab ametisse ka töörühmade (WG) juhid.

Käesoleval ajal toimub ISO töö 2850 erinevas tööorganis, mille hulgas on 184 tehnilist komiteed, 597 alamkomiteed, 2034 töörühma ja 35 sihtuurimisgruppi (ad hoc study groups).

35 ISO täisliiget tagavad kõikide tehniliste komiteede ja alamkomiteede sekretariaatide töö.

Täisliikmetele, kes on otsustanud osaleda aktiivselt mingi tehnilise komitee või alamkomitee töös, antakse selle komitee osaleja-liikme staatus (P-member). Need liikmed on kohustatud osalema hääletamisel ning võimaluse korral võtma osa töökoosolekutest.

Need ISO täisliikmed, kes soovivad saada ainult informatsiooni mingi komitee tööst ning kirjavahetaja-liikmed registreeritakse vaatlejana (O-member).

Seisuga jaanuar 1997 on registreeritud üle 11000 ISO standardi. Igal aastal, arvestades standardite regulaarset ülevaatust, võetakse vastu 500-600 standardit.

ISO ametlikeks keelteks on inglise, prantsuse ja vene keel.

Rahvusvahelised standardid on ISO täisliikmete vaheliste kokkulepete tulemus.

Esimeseks sammuks rahvusvahelise standardi tekkeloos on tehnilise komitee tasemel olev standardi kavand (committee draft CD), mis saadetakse arvamusküsitluseks tehnilise komitee või alamkomitee raames.

Kui tehnilises komitees jõutakse kokkuleppeni, siis komitee kavand saadetakse Kesksekretariaati registreerimiseks rahvusvahelise standardi kavandina (DIS).

Kesksekretariaat saadab DIS-i kõigile ISO täisliikmetele hääletamiseks. Kui 75 % hääletanutest kiidab kavandi heaks, võetakse ta vastu avaldamiseks rahvusvahelise standardina. Tavaliselt lahendatakse põhilised tehnilised küsimused juba tehniliste komiteede tasemel. Siiski võimaldab täisliikmete osavõtt hääletusprotseduurist veenduda selles, et ühtegi olulisemat märkust ei ole ignoreeritud.

ISO tehnilises töös osaleb igal aastal üle 30000 eksperdi maailma eri paikadest. Tehniliste komiteede tegevusprogrammidesse on lülitatud rohkem kui 7000 tööobjekti. Igal tööpäeval toimub maailma eri paikades keskmiselt 15 tehnilise iseloomuga nõupidamist.

Erich Asumäe
Eesti Kvaliteediühing

STANDARDISEERIMISE TULEVIK

Ameerika väljaandes "ANSI Reporter" on avaldanud oma arvamust standardimise tulevikust "Rankine Associates" president hr John Rankine.

John Rankine arvates on kaasaja info-, kommunikatsiooni ja arvutitehnoloogiad radikaalselt ümber korraldamas standardimisprotsessi üle kogu maailma. Nendes ümberkorraldustes on standardite koostajad, levitajad ja kasutajad jagunemas võitjateks ja kaotajateks. Võitjad on need, kes kasutavad ära uusi tehnoloogiaid;

kaotajad need, kes püüavad kaitsta oma positsioone traditsioonilises süsteemis. Hr Rankini arvates oleks vajalik üle vaadata rahvuslik ja rahvusvaheline standardimise protsess. Üha rohkem levib arvamus, et standardeid võib koostada elektrooniliselt, vähema aja ja vähemate kulutustega kui traditsioonilise protsessi kaudu. Tegelikult tähendab see hr Rankini arvates traditsioonilise standardite koostamise süsteemi lõpu algust.

See ei ole standardeid koostavate organisatsioonide süü. Need moodustati kaua aega tagasi, et täita aeglaselt

areneva tööstuse ja tehnoloogiatega vajadusi. Selles suhtes olid nad täiuslikud. Aga tänapäeva kiiresti muutuv kõrgetehnoloogia maailmas on kasvanud vajadus viivitamatute kokkulepete järele tootespetsifikaatide ja interoperaabluse osas.

Traditsiooniline standardite ettevalmistamise süsteem ei ole kujundatud taoliste vajaduste rahuldamiseks, kuid arvuti- ja kommunikatsioonisüsteemid võivad täna muuta selle tegelikkuseks.

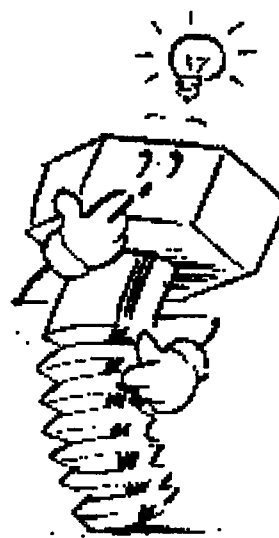
Elektrooniline standardite koostamine nõuab kiireid vahendeid standardi ratifitseerimiseks rahvusliku, regionaalse või rahvusvahelise standardina ning selle tähistamiseks vastavalt. Seda võiks teha olemasolevad standardid koostavad organisatsioonid, kuid see on vähetõenäoline.

Paljud koostajatest ei ole omaks võtnud tänapäeva arvutite ja kommunikatsioonitehnoloogia võimalusi. Paljud on tõrksad ning isegi vastumeelsed tunnustama standardeid, mis ei ole koostatud nende protseduuride järgi. Taoline vastuvõtt õhustab nende standardiseerimise komitee struktuuri ja vähendab nende tulusid ning kontrolli. Lisaks paljud, kes tegutsevad praegu standardite struktuuris, on saavutanud prestiiži, võimu, teatud seisundi või teinud karjääri ning ei soovi, et seda miski ähvardaks.

Üks oluline tegur, mis vähendab kindlasti enamike standardeid koostavate organisatsioonide reputatsiooni, on standardite tegemine juhtimissüsteemidele. Esialgseks eesmärgiks olid kvaliteedijuhtimise süsteemid ning hiljaaegu läksid moodi keskkonnajuhtimise süsteemid. Siin on standardeid koostav ühiskond ületanud hädaohtliku piiri. Esiteks, on küllaltki küsitav, et juhtimissüsteemi standard taolises konkureerivas tegevuses nagu toote kvaliteet sunnib midagi peale tööstusele. Teiseks, on naeruväärne, et

see süsteem määrab protseduurid, kuid ei mõjuta lõpptoote kvaliteeti. Kolmandaks, on vastuvõetamatu, et puudub sertifitseerimist otsustavate ja mõõndavate osapoolte poliitiline suunamine. Standardite ühiskonna taoline liikumine on muutnud katsetamise ja sertifitseerimise tulusaks kasumitootvaks tööstuseks ning suuresti vähendanud nende osa avaliku teenusena. Kirjeldatud olukord on viinud jahmatavapaneva konsortsiumide kasvuni, kelle eesmärk on toota kiiresti standardeid.

Konsortsiumi asutamisega kaasnevad kulutused, mistõttu kõrged liikmemaksud suurendavad dramaatiliselt standardite maksumust. Kuid hoolimata kallidusest ja juriidilistest riskidest on konsortsium nüüd peamine jõud ning traditsioonilised standardid koostavad organisatsioonid rabelevad, et konkurentsiga hakkama saada. Püüeldakse selle poole, et meelitada konsortsiume andma oma standardid traditsioonilisse rahvusvahelisse standardisüsteemi ratifitseerimiseks. On aga ebatõenäoline, et konsortsiumid tahavad nii teha.

Iga standardi koostamisest huvitatud grupp peab saama vabalt koostada standardeid on-line kaudu või koosolekutel. Õigem on seda

toodangut nimetada mitte standardiks, vaid spetsifikaadiks. Eelistatavalt peaks spetsifikaat määratlema käitlus- ja interoperabluse nõuded, mitte aga disaini. Spetsifikaat võib olla tunnustatud rahvusvaheliste organite poolt osalemise ja huvisfääri ulatuses. Taoline protsess nõuab arvatavasti ülevaatus, mida tähendab konsensus. Kui spetsifikaat on äratanud laialdast huvi, võiks teda märgistada nt nagu Rahvusvaheline Tööstusspetsifikaat XXX ja avaldada ta sellisena loetledes kaetud käsitlusala ja tema koostamises osalenud osapooled. Ta peaks olema avalikult tasuta kättesaadav.

Kokkuvõtlikult, standardite koostamine peab käima ühte sammu tehnoloogilise edasiminekinga. Need inimesed, kes vajavad standardeid kohe praegu, hakkavad kasutama eelpoolmainitud vahendeid sõltumatult käesolevast standardimisüsteemist, kui see süsteem ei kohanda ennast efektiivselt vastavalt vajadustele. See arusaam võib muidugi olla ebameeldiv neile, kes peavad kinni tavapärasest tarkusest standardite tegemisel.

Professor Dr. Helmut Reihleni (DIN) kommentaar

Hr Reihlen nõustub hr Rankine'iga, et praegune info-, telekommunikatsiooni- ja arvutitehnoloogia muudab radikaalselt ümber ülemaailmse standardimisprotsessi. Standardiorganid saavad olla edukad ainult siis, kui nad pakuvad turu spetsiifilistele nõuetele vastavaid tooteid ja teenuseid. Kus vähegi võimalik, peab standardite koostamise protsessi kiirendamiseks kasutama elektroonilisi vahendeid. Kuigi uus tehnoloogia on kättesaadav, ei ole kõik huvitatud pooled nõutaval tasemel, et seda rakendada. H.R. on veendunud, et olukord muutub lähitulevikus.

Mitte kõiki probleeme ei ole aga võimalik lahendada elektroonilise

kommunikatsiooni kaudu. Paljud eksperdid naudivad silmast silma suhtlemist mitmel põhjusel:

- osaledes koosolekul on võimalik neutraalsel pinnal kohtuda konkurentidega ning arutada ühiseid probleeme;

- sageli on keerulisi probleeme lihtsam lahendada silmast-silma.

See ei tähenda, et piirduks traditsiooniliste tööprotseduuridega. Vajalik on arukas kombinatsioon elektroonilisest ja vahetust kommunikatsioonist.

H.R. ei ole kindel, et juhtimissüsteemide standardid on vähendamas mõningate standardeid koostavate organisatsioonide reputatsiooni. On erinevaid seisukohti kvaliteedijuhitumise standardite väärtuse osas. Tuleb märkida, et neid standardeid kasutavad väga paljud ettevõtted. Oleks ebaõiglane kritiseerida standardiorganid turu vajadustele vastavate standardite koostamise eest.

Tänapäeval oleme me silmitsi kasvava arvu konsortsiumitega, mis on loodud standardite kiirema koostamise eesmärgil. Tavaliselt ei ole aga arvesse võetud taoliste lühendatud protseduuridega seotud õiguslikke riske.

Euroopa Komisjon on märkinud, et konsortsiumiks ühinenud ettevõtted peavad vastama teatud kriteeriumidele. Konsortsium peab võimaldama kõikide huvitatud poolte osavõtu; otsuste vastuvõtmise protsess peab olema läbipaistev. Lisaks peavad koostatud spetsifikaadid võimaldama konkurentsi ettenähtud tehniliste lahenduste raames; samuti on soovitatav vältida võimalikku konflikti intelliktuaalse omandi kaitse küsimuses. Seda saab teha paremini, kui konsortsium on moodustatud standardiorganite katuse all ning kasutab nende teenuseid.

DIN-i poliitika on aktiivselt anda oma panus uute strateegiate, protseduuride ja vahendite edasiarendamiseks

standardimise protsessi tugevdamiseks. H.R. nimetab neist mõningaid. Juba mitmeid aastaid on DIN arendanud kontseptsiooni uurimistöödega kaasnevast standardiseerimisest varases staadiumis. Tulemused avaldatakse eelstandarditena. Eelstandardid ei läbi kogu standardimise protsessi täies ulatuses, need avaldatakse varem, et saada teada

avalikku arvamust. See vähendab investeringuid ja toetab uue tehnoloogia heakskiitmist turu poolt. Teised strateegiad sisaldavad kiirprotseduure ja avalikult kättesaadavaid spetsifikaate (PAS). DIN on ka välja arendanud kava, kuidas oma infrastruktuuride ja teenustega katta konsortsiumite vajadusi.

EUROOPAS LAIENEB PUIDU STANDARDIMINE

Puiduala standardeid koostatakse paljudes CEN tehnilistes komiteedes. Puidust ehitised tulevad jälle moodi kogu Euroopas. Ka meil tuleks olla kursis sellealase standardimisega, on ju suur osa Eesti ekspordis just puidul ja puittoodetel. Eriti oluline on silmas pidada, mida tehakse ühes või teises tehnilises komitees, et uued standardid ei tuleks üllatusena alles siis, kui tahame minna Euroopa turule.

TC 33 valmistab ette uste ja akende standardeid, sealhulgas ka puidust valmistatavaid. Valmis on juba 91 standardit või lõppjärgus olevat kavandit. Komitee tegutseb aastast 1962 ja sekretariaati peab AFNOR (Prantsusmaa).

TC 38 koostab standardeid puu jm materjalide vastupidavuse kohta. Valmis on 57 standardit ja standardikavandit katsemeetodite ja nõuete kohta. Komitee tegutseb aastast 1962 ja sekretariaati peab AFNOR.

TC 112 koostab puitpaneelide standardeid. Valmis on saanud 63 katsemeetodite standardit ja kavandit. 1984 aastal alustatud komitee sekretariaati peab DIN.

TC 124 töötab puitkonstruktsioonide standardimisel. Valmis on 38 standardit ja kavandit. 1987. aastast moodustatud sekretariaati peab DS (Taani).

TC 175 käsitleb ümar- ja saepuidu standardimist. 1988 asutatud komitee on saanud valmis 45 standardit ja kavandit. Sekretariaati peab AFNOR.

TC 207 korraldab mööbli sh ka puitmööbli standardimist. Sekretariaati peab IBN (Belgia).

TC 250 alamkomitees 5 koostatakse puidualased Eurokoodid, mille sekretariaati peab SIS (Rootsi). Valmis on ehituse planeerimist käsitlev standard ENV 1995-1-1 ja tuleohutust käsitlev ENV 195-1-2.

Lühendatult SFS Tiedotus 1/97 materjali alusel

NB! Toimetuse süül on sattunud EVS Teatajas 1/97 lk 12 avaldatud Eesti Standardiameti poolt tunnustatud katselaborite loetelusse eksitav viga

RAS Standardi Mööblikatselabori asemel peab olema Eesti Puutööliidu Mööblikatselabor

03 **Eesti Puutööliit** EE 0006 Tallinn Marja 9
Mööblikatselabor Raivo Tomberg 6509476
 15 10 1993

Mööbel - vastupidavus, läbipaine, stabiilsus, tugevus, jäikus, pehmus, tõmbetugevus. Puitlaastplaat - paindetugevus

Vabandame!

Alates 1.jaanuarist 1997 on mõõtevahendite taatlemise õigus ainult uusi taatluslitsentse omavatel organisatsioonidel. 10 veebr 1997 seisuga on litsentsi saanud 9 laborit.

**EESTI STANDARDIAMETI
 POOLT LITSENTSEERITUD
 TAATLUSLABORID EESTIS
 seisuga 10 02 1997**

Reg.nr. Labori nimetus Taatlusala üldiseloomustus*	Aadress	Kontaktisik	Telefon
1 RAS Metrosert SA-M1 23.12.96	EE0003 Tallinn Aru 10	Raimond Lääne	49 35 83
Massi, mahu, veekulu, veemahu, gaasikulu, rõhu, vedelike tiheduse, sageduse, aja, temperatuuri, elektrienergia, elektritakistuse, elektrivõimsuse, alalispinge, alalisvoolu, vahelduvpinge, vahelduvvoolu, pikkuse, valgustugevuse, jõu ja kiiruse mõõtevahendid ning tahhomeetrid, taksomeetrid, gaasianalüsaatorid ja soojusarvestid			
2 Serto Soojuse AS SA-M2 23.12.96	EE0039 Tallinn Läänemere tee 37-28	Toomas Laur	6410692
Soojusarvestite Combimeeter esmataatlus			
3 AS Tepso SA-M3 23.12.96	EE0020 Tallinn Haljas tee 25	Märt Kõrgema	23 21 74
Kuumaveearvestid 0,2 m ³ /h kuni 50 m ³ /h ja soojakulumõõturid 0,7 kW kuni 7,5 MW			
4 Reiw-Elektronika AS SA-M4 23.12.96	EE0013 Tallinn Pärnu mnt.142A	Henno Kursk	650 48 24
Mitteautomaatsed kaalud kuni 2000 kg kaalumisvõimega			
5 OÜ Kaalukoda A.A. SA-M6 23.12.96	EE0902 Saue Kasesalu 4	Andres Aav	59 61 69
Mitteautomaatsed kaalud ja kaaluvihid			

- 6 **OÜ Virumaa Metroloog** Kohtla-Järve Tatjana Stolova 43 825
SA-M7 20.01.97 Ehitajate 128A
Kaalud, kaaluvihid, mõõdunõud, autotsisternid, kütusetankurid, mano- ja vaakuummeetrid, joonlauad, mõõdulindid, elektrienn. indukts. arvestid, voolutrafod, AVOWmeetrid, FEK, refraktomeetrid, spektrofotomeetrid ja pH-meetrid ning mahutite gradueerimine
- 7 **OÜ Metrex Mõõtelabor** EE3600 Pärnu Mati Orav 21 407
SA-M8 20.01.97 Riia mnt 269
Kaalud, kaaluvihid, autotsisternid, kütusetankurid, mano- ja vaakuummeetrid, vedelik- ja manomeetriselised termomeetrid ja elektrienn. induktsioonarvestid ning mahutite gradueerimine
- 8 **RAS Pärnu SMK** Pärnu 4 Aleksander Pais 42 264
SA-M9 20.01.97 Jõe 1A
Kaalud, kaaluvihid, mõõdunõud, autotsisternid, kütusetankurid, mano- ja vaakuummeetrid ja elektrienn. indukts. arvestid ning mahutite gradueerimine
- 9 **Tanklahoolduse OÜ** EE0902 Saue Arvi Loit 59 64 40
SA-M10 23.12.96 Kasesalu 4
Kütusetankurid, mano- ja vaakuummeetrid ning mahutite gradueerimine

- Taatlusulatus täpne loetelu on Eesti Standardiametis

CEN UUDISED

- Järgmiseks CEN Peasekretäriks valiti šveitslane hr Georg J. Hongler. Ta asub sellele ametipostile 1. juulil 1997. Hr Hongler on hariduselt ehitusinsener, on õppinud juhtimist Šveitsis ja USA-s. Käesoleval ajal on hr Hongler Šveitsi Standardiliidu president ja kuulub Saksa Standardiinstituudi DIN Nõukokku. Hr Hongler on 53 aastane, abielus, 2 lapse isa. Räägib inglise, prantsuse ja saksa keelt. Huvialadeks on suusatamine, matkamine ja ajalugu.
- ISO-s ja CEN-is hääletati positiivselt ENV ISO 14825 vastuvõtmine. See on uus autode juhtimissüsteemide standard. Standardi on koostanud Euroopa projekt EDRM (European Digital Road Map) ja autode juhtimissüsteemidega tegelevad firmad (Bosch, Philips, Volvo jne).
- Ilmus uus Euroopa standard EN 174 mäesuusatajate kaitseprillide kohta, mis kaitsevad silmi kõrgmäestiku ultraviolettkiirte kahjustava mõju ja õnnetusjuhtumite korral kildude eest. Käesolev standard on koostatud Euroopa Komisjoni mandaadi alusel ja liitub isikukaitsevahendite direktiiviga 89/686/EEC. Olemas on ka päikesepillide ja päikesefiltrite standard EN 1836.

- 6.veebbruaril kohtus hr Martin Bangemann Euroopa Liidu Tööstuskomisjonist Euroopa standardiorganisatsioonide esindajatega - CEN tegevpresidendi Ivar Jachwitzi, CENELEC presidendi Heinz Wanda ja ETSI presidendi Antonio Castilloga arutamaks standardite rolli Euroopas ja kogu maailmas, Euroopa konkurentsivõimelisuse propageerimist, kaubanduse tehniliste tõkete kaotamist ja infoühiskonna ülesehitamist.

Lepiti kokku, et võimuorganid, tööstus ja standardiorganisatsioonid teevad koostööd rahvusvaheliste standardite koostamisel ja rakendamisel.

Hr Bangemann oli rahul standardiseerimise senise arenguga Euroopas. Standarditel on olnud eriline osa Euroopa ühisturu arengus, need on aidanud vältida kaubanduse tehnilisi tõkkeid nii Euroopas kui kogu maailmas. Ta kinnitas, et Euroopa Komisjon jätkab ka edaspidi koostööd CEN/CENELEC/ETSI-ga Euroopa standardimissüsteemide stabiliseerimisel ja nähtavaks tegemisel.

Info - ja sidealal nõuab tehnoloogia kiire areng standardiorganisatsioonide kiiret ja koordineeritud reageeringut. Hr Bangemann avaldas arvamust, et Euroopa kesksed standardiorganisatsioonid võtavad selle väljakutse vastu sama edukalt kui nad on seda tõestanud siseturu programmi standardite edukal rakendamisel. Nõustuti, et tööprotseduuride paindlik ja kompetentne kohandamine turu vajadustele oli olulisem kui struktuurimuutused.

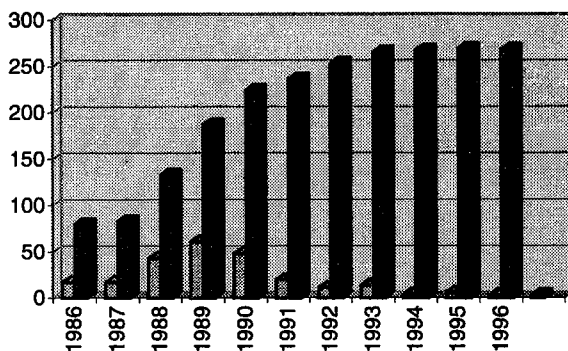
CEN/CENELEC/ETSI kinnitasid taas, et nad püüavad maksimaalse vastutustundega vastata kõikidele turuvajaduste väljakutsetele

CEN AASTASTATISTIKAT

SEISUGA 1996-12-31

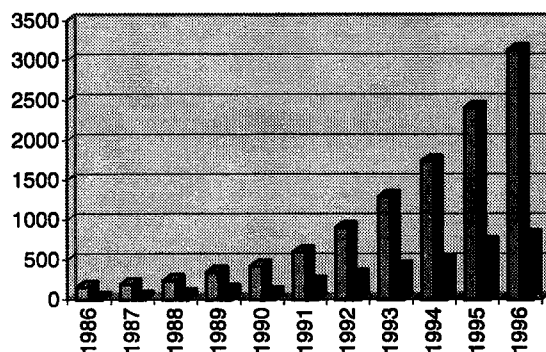
Moodustatud uusi **tehnilisi komiteesid** 1996 - 1 CEN/TC
2 ECISS/TC

Aastatel 1985-1996 aktiivselt tegutsenud CEN ja ECISS tehnilisi komiteed ja aastas juurdetunud komiteed

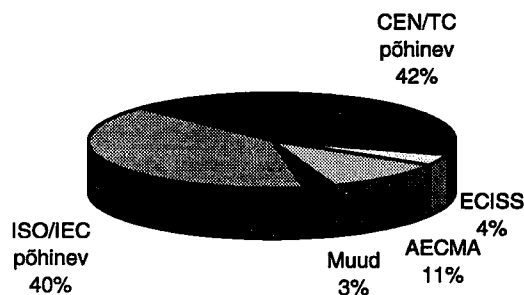
Publikatsioonid

Ilmunud kinnitatud dokumendid	Juurde tulnud 1996.a
EN 2853	EN 737
ENV 228	ENV 47
HD 8	HD 0
CR 39	CR 9
<hr/> Kokku 3128	<hr/> Kokku 793

Töösolevad dokumendid 8810

Standardite jaotus päritolu järgi:

Arvamuste saamiseks saadetud 1996.a

Arvamusküsitlus PQ/UQ	32
CEN/CLC	875 (sh 44 2. arvamusküsitlus)
<u>Lõpphääletus/UAP</u>	<u>507</u>
Kokku saadetud arvamusküsitluseks	1414 dokumenti

Uusi ettepanekuid 1996 5

ISO UUDISED

- ISO Peasekretäri teatel on seoses liikmemaksude mittetasumisega ajutiselt peatatud järgmiste organisatsioonide liikmeksolek: BDS Bulgaaria, CSK Korea, INN Tšiili, KEBS Keenia, LNCSM Liibüa.
- Eelpool nimetatud põhjusel on ISO liikmete hulgast välja arvatud KAZMEMST Kazahstan.

- 1997 jaanuari lõpu seisuga on ISO liikmeid 119, nendest täisliikmeid 85, kirjavahetajaliikmeid 25 ja abonentliikmeid 9.
- ISO Vastavushindamise komitee CASCO on saatnud arvamusküsitluseks juhendi ISO Guide 25:1990 "General requirements for the competence of testing and calibration laboratories" uustöötuse kavandi.
Kavandiga saab tutvuda ning arvamusi avaldada kuni 1. juunini.
EVS peadirektori asetäitja Viktor Krutob 49 35 61

VENEMAALT

Ajakirja "Standartõ i katšestvo" 1996 novembrinumbris kirjutab Vene Föderatsiooni standardimise arengusuundadest hr Korovkin Gosstandardist.

Võiks märkida, et erilist tähelepanu osutatakse eelseisvast Maailmakaubandusorganisatsiooniga WTO ühinemisest tulenevate tingimuste täitmisele. Nagu teada, on selleks vaja täita kaubanduse tehniliste tõkete vältimise kokkulepet. Ajakirja andmetel on Venemaal loodud WTO teabepunkt, mis teavitab tehnilistest õigusaktidest ja standarditest juba nende koostamise algstaadiumist alates. WTO raames on tehnilised õigusaktid täitmiseks kohustuslikud, standardid aga vabatahtlikud.

Venemaal on käesoleval ajal standardid kohustuslikud. Üleminek vabatahtlikele standarditele on küllalt keerukas ja aeganõudev protsess, mis võiks Venemaal nende endi arvates aega võtta 6-7 aastat.

Ajakirja novembrinumbris on toodud ka andmed rahvusvaheliste standardite otsekasutusest Venemaal: 25-30% ISO standarditest ja 70-75% IEC standarditest on võetud otsekasutusele.

Ajakirja detsembrinumbris kirjutab hr Korovkin vastavusmärkidest. Vene Föderatsiooni rahvusstandarditele vastavuse märk näeb välja järgmiselt:

VEEBRUARIS SAADUD ISO STANDARDID

TC 4 Veerelaagrid
ISO 3030:1996

Rolling bearings-- Radial needle roller and cage assemblies-- Dimensions and tolerances

TC 5 Teras- ja malmtorud ning toruliitmikud
ISO 7186:1996
ISO 10804-1:1996

Ductile iron products for sewage applications
Restrained joint systems for ductile iron pipelines-- Part 1: Design rules and type testing

TC 20 Õhu- ja kosmosesõidukid
ISO 9618:1996

Aerospace-- Nuts, hexagonal, slotted (castellated), reduced height, normal across flats, with MJ threads, classifications: 450 MPa (at ambient temperature)/235 degrees C, 600 MPa (at ambient temperature)/235 degrees C...-- Dimensions

ISO 10046:1996

Aircraft-- Methodology of calculating cargo compartment volumes

ISO 13764:1996

Space data and information transfer systems-- Standard formatted data units-- Control authority procedures

TC 22 Maanteesõidukid
ISO 4138:1996

Passenger cars-- Steady-state circular driving behaviour-- Open-loop test procedure

ISO 6550-3:1996

Road vehicles-- Sheath-type glow-plugs with conical seating and their cylinder head housing-- Part 3: M10 glow-plugs

ISO 7975:1996

Passenger cars-- Braking in a turn-- Open-loop test procedure

ISO 8535-1:1996

Compression-ignition engines-- Steel tubes for high-pressure fuel injection pipes-- Part 1: Requirements for seamless cold-drawn single-wall tubes

ISO 11055:1996

Flywheels for reciprocating internal combustion engines-- Installation dimensions for clutches

ISO 13214:1996

Road vehicles-- Child restraint systems-- Compilation of regulations and standards

ISO 13232-1:1996

Motorcycles-- Test and analysis procedures for research evaluation of rider crash protective devices fitted to motorcycles-- Part 1: Definitions, symbols and general considerations

ISO 13232-2:1996

Motorcycles-- Test and analysis procedures for research evaluation of rider crash protective devices fitted to motorcycles-- Part 2: Definition of impact conditions in relation to accident data

ISO 13232-3:1996

Motorcycles-- Test and analysis procedures for research evaluation of rider crash protective devices fitted to motorcycles-- Part 3: Anthropometric impact dummy

ISO 13232-4:1996

Motorcycles-- Test and analysis procedures for research evaluation of rider crash protective devices fitted to motorcycles-- Part 4: Variables to be measured, instrumentation and measurement procedures

ISO 13232-5:1996	Motorcycles-- Test and analysis procedures for research evaluation of rider crash protective devices fitted to motorcycles-- Part 5: Injury indices and risk/benefit analysis
ISO 13232-6:1996	Motorcycles-- Test and analysis procedures for research evaluation of rider crash protective devices fitted to motorcycles-- Part 6: Full-scale impact-test procedures
ISO 13232-7:1996	Motorcycles-- Test and analysis procedures for research evaluation of rider crash protective devices fitted to motorcycles-- Part 7: Standardized procedures for performing computer simulations of motorcycle impact tests
ISO 13232-8:1996	Motorcycles-- Test and analysis procedures for research evaluation of rider crash protective devices fitted to motorcycles-- Part 8: Documentation and reports
<u>TC 23 Põllu-ja metsatöötraktorid jm masinad</u>	
ISO 5682-1:1996	Equipment for crop protection-- Spraying equipment -- Part 1: Test methods for sprayer nozzles
ISO 5682-3:1996	Equipment for crop protection-- Spraying equipment -- Part 3: Test methods for volume/hectare adjustment systems of agricultural hydraulic pressure sprayers
ISO 13440:1996	Equipment for crop protection-- Agricultural sprayers-- Determination of the volume of total residual
ISO 14710:1996	Equipment for crop protection-- Air-assisted sprayers-- Dimensions of nozzle swivel nuts
<u>TC 29 Tööriistad</u>	
ISO 3338-1:1996	Cylindrical shanks for milling cutters-- Part 1: Dimensional characteristics of plain cylindrical shanks
ISO 3338-2:1996	Cylindrical shanks for milling cutters-- Part 2: Dimensional characteristics of flatted cylindrical shanks
ISO 3338-3:1996	Cylindrical shanks for milling cutters-- Part 3: Dimensional characteristics of threaded shanks
ISO 10897:1996	Collets for tool holders with taper ratio 1:10-- Collets, holders, nuts
ISO 10899:1996	High-speed steel two-flute twist drills-- Technical specifications
ISO 15488:1996	Collets with 8 degree setting angle for tool shanks-- Collets, nuts and fitting dimensions
<u>TC 34 Põllumajanduslikud toiduained</u>	
ISO 13722:1996	Meat and meat products-- Enumeration of Brochothrix thermosphacta-- Colony-count technique
ISO 13730:1996	Meat and meat products-- Determination of total phosphorus content
<u>TC 38 Tekstiil</u>	
ISO 12138:1996	Textiles-- Domestic laundering procedures for textile fabrics prior to flammability testing
<u>TC 42 Fotograafia</u>	
ISO 517:1996	Photography-- Apertures and related properties pertaining to photographic lenses-- Designations and measurements
ISO 5466:1996	Photography-- Processed safety photographic films-- Storage practices
ISO 6221:1996	Photography-- Films and papers-- Determination of dimensional change
<u>TC 43 Akustika</u>	
ISO 389-7:1996	Acoustics-- Reference zero for the calibration of audiometric equipment-- Part 7: Reference threshold of hearing under free-field and diffuse-field listening conditions

ISO 8253-3:1996	Acoustics-- Audiometric test methods-- Part 3: Speech audiometry
ISO 10302:1996	Acoustics-- Method for the measurement of airborne noise emitted by small air-moving devices
ISO 12001:1996	Acoustics-- Noise emitted by machinery and equipment-- Rules for the drafting and presentation of a noise test code
<u>TC 45 Kautšuk ja kummitooted</u>	
ISO 1825:1996	Rubber hoses and hose assemblies for aircraft ground fuelling and defuelling-- Specification
<u>TC 46 Info ja dokumentatsioon</u>	
ISO 5426-2:1996	Information and documentation-- Extension of the Latin alphabet coded character set for bibliographic information interchange-- Part 2: Latin characters used in minor European languages and obsolete typography
ISO 6861:1996	Information and documentation-- Glagolitic alphabet coded character set for bibliographic information interchange
ISO 8957:1996	Information and documentation-- Hebrew alphabet coded character sets for bibliographic information interchange
ISO 9984:1996	Information and documentation-- Transliteration of Georgian characters into Latin characters
ISO 9985:1996	Information and documentation-- Transliteration of Armenian characters into Latin characters
ISO 10585:1996	Information and documentation-- Armenian alphabet coded character set for bibliographic information interchange
ISO 10586:1996	Information and documentation-- Georgian alphabet coded character set for bibliographic information interchange
ISO 10754:1996	Information and documentation-- Extension of the Cyrillic alphabet coded character set for non-Slavic languages for bibliographic information interchange
ISO 11108:1996	Information and documentation-- Archival paper -- Requirements for permanence and durability
ISO 11822:1996	Information and documentation-- Extension of the Arabic alphabet coded character set for bibliographic information interchange
<u>TC 48 Labori klaasnõud ja aparatuur</u>	
ISO 4795:1996	Glass for thermometer bulbs
<u>TC 58 Gaasiballoonid</u>	
ISO 11755:1996	Cylinders in bundles for permanent and liquefiable gases (excluding acetylene)-- Inspection at time of filling
<u>TC 60 Hammasülekanded</u>	
ISO 54:1996	Cylindrical gears for general engineering and for heavy engineering-- Modules
<u>TC 61 Plastid</u>	
ISO 294-1:1996	Plastics-- Injection moulding of test specimens of thermoplastic materials-- Part 1: General principles, and moulding of multipurpose and bar test specimens
ISO 294-2:1996	Plastics-- Injection moulding of test specimens of thermoplastic materials-- Part 2: Small tensile bars
ISO 294-3:1996	Plastics-- Injection moulding of test specimens of thermoplastic materials-- Part 3: Small plates
ISO 1172:1996	Textile-glass-reinforced plastics-- Prepregs, moulding compounds and laminates-- Determination of the textile-glass and mineral-filler content-- Calcination methods
ISO 2114:1996	Plastics-- Unsaturated polyester resins-- Determination of partial acid value and total acid value
ISO 3673-1:1996	Plastics-- Epoxy resins-- Part 1: Designation

ISO 13651:1996	Plastics-- Epoxy resins and related materials-- Determination of total saponifiable chlorine
<u>TC 72 Tekstiilitööstuse masinad ja seadmed</u>	
ISO 13990:1996	Textile machinery and accessories-- Yarn feeders for knitting machines-- Vocabulary
<u>TC 85 Tuumaenergia</u>	
ISO 1757:1996	Personal photographic dosimeters
ISO 11932:1996	Activity measurements of solid materials considered for recycling, re-use or disposal as non-radioactive waste
<u>TC 92 Ehitusmaterjalide, -detailide ja -konstruktsioonide tulekindluse katsetused</u>	
ISO 10294:1:1996	Fire resistance tests-- Fire dampers for air distribution systems-- Part 1: Test method
ISO 7296-1/Amd1:1996	Amendment 1 to ISO 7296-1:1991
ISO 7296-2:1996	Cranes-- Graphical symbols-- Part 2: Mobile cranes
<u>TC 106 Stomatoloogia</u>	
ISO 9694:1996	Dental phosphate-bonded casting investments
<u>TC 107 Metall- jt anorgaanilised pinnakatted</u>	
ISO 12687:1996	Metallic coatings-- Porosity tests-- Humid sulfur (flowers of sulfur) test
<u>TC 108 Mehaaniline vibratsioon ja löögid</u>	
ISO 9996:1996	Mechanical vibration and shock-- Disturbance to human activity and performance-- Classification
<u>TC 119 Pulbermetallurgia</u>	
ISO 13944:1996	Lubricated metal-powder mixes-- Determination of lubricant content-- Modified Soxhlet extraction method
<u>TC 121 Anesteesia- ja hingamisaparatuur</u>	
ISO 7376-3:1996	Laryngoscopic fittings-- Part 3: Fibre-illuminated re-usable rigid laryngoscopes
<u>TC 127 Mullatöömasinad</u>	
ISO/TR 9953:1996	Earth-moving machinery-- Warning devices for slow- moving machines-- Ultrasonic and other systems
<u>TC 130 Polügraafia</u>	
ISO 12642:1996	Graphic technology-- Prepress digital data exchange-- Input data for characterization of 4-colour process printing
<u>TC 131 Hüdraulikasüsteemid</u>	
ISO 10766:1996	Hydraulic fluid power-- Cylinders-- Housing dimensions for rectangular-section-cut bearing rings for pistons and rods
<u>TC 134 Väetised ja mulla omaduste parandajad</u>	
ISO 10248:1996	Fluid fertilizers-- De-aeration of suspension samples by film disentrainment
ISO 10249:1996	Fluid fertilizers-- Preliminary visual examination and preparation of samples for physical testing
<u>TC 138 Plasttorud, -toruliitmikud ja -torustikuarmatuurid voolavale keskkonnale</u>	
ISO 161-1:1996	Thermoplastics pipes for the conveyance of fluids-- Nominal outside diameters and nominal pressures-- Part 1: Metric series
ISO 161-2:1996	Thermoplastics pipes for the conveyance of fluids-- Nominal outside diameters and nominal pressures-- Part 2: Inch-based series
ISO 4065:1996	Thermoplastics pipes-- Universal wall thickness table
ISO 4422-1:1996	Pipes and fitting made of unplasticized poly(vinyl chloride) (PVC-U) for water supply-- Specifications-- Part 1: General
ISO 4422-3:1996	Pipes and fitting made of unplasticized poly(vinyl chloride) (PVC-U) for water supply-- Specifications-- Part 3: Fittings and joints
ISO 12230:1996	Polybutene (PB) pipes-- Effect of time and temperature on the expected strength

ISO 13761:1996	Plastics pipes and fittings-- Pressure reduction factors for polyethylene pipeline systems for use at temperatures above 20 degrees C
<u>TC 145 Graafilised tingtähisid</u> ISO/IEC 11714-1:1996	Design of graphical symbols for use in the technical documentation of products-- Part 1: Basic rules
<u>TC 147 Vee kvaliteet</u> ISO 11885:1996	Water quality-- Determination of 33 elements by inductively coupled plasma atomic emission spectroscopy
<u>TC 157 Mehaanilised rasestumisvastased vahendid</u> ISO 8009-4:1996	Reusable rubber contraceptive diagrams-- Part 4: Freedom from visible defects
ISO 8009-5:1996	Reusable rubber contraceptive diagrams-- Part 5: Determination of tensile properties
<u>TC 168 Proteesimine ja rehabilitatsioon</u> ISO 10328-8:1996	Prosthetics-- Structural testing of lower-limb prostheses-- Part 8: Test report
<u>TC 172 Optika ja optikariistad</u> ISO 8576:1996	Optics and optical instruments-- Microscopes-- Reference system of polarized light microscopy
ISO 10935:1996	Optics and optical instruments-- Microscopes-- Interfacing connection type C
<u>TC 173 Kehapuetega inimeste tehnilised abivahendid ja süsteemid</u> ISO 8669-2:1996	Urine collection bags-- Part 2: Requirements and test methods
ISO 8670-2:1996	Ostomy collection bags-- Part 2: Requirements and test methods
<u>TC 178 Liftid, eskalaatorid, liikuvad kõnniteed</u> ISO/TR 11071-2:1996	Comparison of worldwide lift safety standards-- Part 2: Hydraulic lifts (elevators)
<u>TC 184 Tööstuse automatiseerimise süsteemid</u> ISO 10303-105:1996	Industrial automation systems and integration-- Product data representation and exchange-- Part 105: Integrated application resource: Kinematics
ISO 10303-202:1996	Industrial automation systems and integration-- Product data representation and exchange-- Part 202: Application protocol: Associative draughting
<u>TC 189 Keraamilised plaadid</u> ISO 10545-7:1996	Ceramics tiles-- Part 7: Determination of resistance to surface abrasion for glazed tiles
<u>TC 193 Maagaas</u> ISO 13443:1996	Natural gas-- Standard reference conditions
<u>TC 198 Tervisehooldetoodete steriliseerimine</u> ISO/TR 13409:1996	Sterilization of health care products-- Radiation sterilization-- Substantiation of 25 kGy as a sterilization dose for small or infrequent production batches
<u>TC 199 Masinate ohutus</u> ISO 13852:1996	Safety of machinery-- Safety distances to prevent danger zones being reached by the upper limbs
ISO 13854:1996	Safety of machinery-- Minimum gaps to avoid crushing of parts of the human body
<u>TC 210 Meditsiiniliste vahendite kvaliteet</u> ISO 13485:1996	Quality systems-- Medical devices-- Particular requirements for the application of ISO 9001
ISO 13488:1996	Quality systems-- Medical devices-- Particular requirements for the application of ISO 9002
<u>JTC 1 Infotehnoloogia</u> ISO/IEC 7813/Amd1:1996	Amendment 1 to ISO/IEC 7813:1995
ISO/IEC 7816-5/Amd1:1996	Amendment 1 to ISO/IEC 7816-5:1994

ISO/IEC 8602/Amd1:1996	Amendment 1 to ISO/IEC 8602:1995
ISO/IEC 8802-9:1996	Information technology-- Telecommunications and information exchange between systems-- Local and metropolitan area networks-- Specific requirements-- Part 9: Integrated Services (IS) LAN Interface at the Medium Access Control (MAC) and Physical (PHY) Layers
ISO/IEC 8879/Cor1:1996	Technical Corrigendum 1 to ISO/IEC8879:1986
ISO/IEC 9075-4: 1996	Information technology-- Database languages-- SQL-- Part 4: Persistent Stored Modules (SQL/PSM)
ISO/IEC 9577:1996	Information technology-- Protocol identification in the network layer
ISO/IEC 9596-2/Cor2:1996	Technical Corrigendum 2
ISO/IEC 9995-7/Amd1:1996	Amendment 1 to ISO/IEC 9995-7:1994
ISO/IEC 10025-2:1996	Information technology-- Telecommunications and information exchange between systems-- Transport conformance testing for connection-mode transport protocol-- Part 2: Abstract test suites and PIXIT for ISO/IEC 8073:1988 classes 0,2 over CONS and 4 over CLNS
ISO/IEC 10164-1/Amd1/Cor1:1996	Technical Corrigendum 1
ISO/IEC 10164-2/Amd1/Cor1:1996	Technical Corrigendum 1
ISO/IEC 10164-3/Amd1/Cor1:1996	Technical Corrigendum 1
ISO/IEC 10164-4/Amd1/Cor1:1996	Technical Corrigendum 1
ISO/IEC 10164-5/Amd1/Cor1:1996	Technical Corrigendum 1
ISO/IEC 10164-6/Amd1/Cor1:1996	Technical Corrigendum 1
ISO/IEC 10164-7/Amd1/Cor1:1996	Technical Corrigendum 1
ISO/IEC 10164-8/Cor:1996	Technical Corrigendum 2
ISO/IEC 10164-9/Amd1/Cor1:1996	Technical Corrigendum 1
ISO/IEC 10164-10/Cor2:1996	Technical Corrigendum 2
ISO/IEC 10164-14:1996	Information technology-- Open Systems Interconnection-- System Management: Confidence and diagnostic test categories
ISO/IEC 10165-4/Cor1:1996	Technical Corrigendum 1
ISO/IEC 10168-4:1996	Information technology-- Open Systems Interconnection-- Conformance test suite for the Session protocol-- Part 4: Test management protocol specification
ISO/IEC 10589/Cor3:1996	Technical Corrigendum 3
ISO/IEC 10728/Amd3:1996	Amendment 3 to ISO/IEC 10728:1993-- COBRA IDL binding
ISO/IEC 10733/Cor2:1996	Technical Corrigendum 2
ISO/IEC 10741-1/Amd1:1996	Amendment 1 to ISO/IEC 10741-1:1995-- Macro cursor control
ISO/IEC 10742/Amd3:1996	Amendment 3 to ISO/IEC 10742:1994-- Addition of new counter attributes
ISO/IEC 10747/Cor1:1996	Technical Corrigendum 1
ISO/IEC 11186-2:1996	Information technology-- International Standized Profiles FVT3nn-- Virtual Terminal Basic Class-- Register of attribute assignment type definitions-- Part 2: FVT311-- Repertoire Assignment Type for ISO/IEC 10646
ISO/IEC 11404:1996	Information technology-- Programming languages, their environments and system software interfaces-- Language-independent datatypes
ISO/IEC ISP 11578:1996	Information technology-- Open Systems Interconnection-- Remote Procedure Call (RPC)
ISO/IEC 11770-1:1996	Information technology-- Security techniques-- Key management-- Part 1: Framework
ISO/IEC 11801/Cor1:1996	Technical Corrigendum 1
ISO/IEC 12087-3/Amd1:1996	Amendment 1 to ISO/IEC 12087-3:1995-- Yype definition, scoping, and logical views for image interchange facility

ISO/IEC TR 13335-1:1996	Information technology-- Guidelines for the management of IT Security-- Part 1: Concepts and models for IT Security
ISO/IEC 13817-1:1996	Information technology-- Programming languages, their environments and system software interfaces-- Vienna Development Method-- Specification Language-- Part 1: Base language
ISO/IEC 13874/Cor1:1996	Technical Corrigendum 1
ISO/IEC 13923:1996	Information technology-- 3,81 mm wide magnetic tape cartridge for information interchange-- Helical scan recording-- DDS-2 format using 120 m length tape
ISO/IEC 14517:1996	Information technology-- 130 mm optical disk cartridges for information interchange-- Capacity: 2,6 Gbytes per cartridge
ISO/IEC 14957:1996	Information technology-- Notation of format for data element values

Kehtetu ISO standard	Asendus	Tehniline Komitee
ISO 816:1983	ISO 34-2:1996	ISO/TC 45
ISO 6292-1:1981	ISO 6292:1996	ISO/TC 110
ISO 6500	ISO 6292:1996	ISO/TC 110
ISO 8669-3:1990	ISO 8669-2:1996	ISO/TC 173
ISO 8669-4:1990	ISO 8669-2:1996	ISO/TC 173

MÄRTSIS SAADUD CEN STANDARDID JA STANDARDIKAVANDID

TC 33 Uksed, aknad, luugid ja ehituselemendid

prEN 179:1997

Building hardware-- Emergency exit devices operated by a lever handle or push pad-- Requirements and test methods

prEN 1125:1997

Building hardware-- Panic exit devices operated by a horizontal bar-- Requirements and test methods

prEN 1155:1996

Building hardware-- Electrically powered hold-open devices for swing doors-- Requirements and test methods

TC 38 Puidu ja puitmaterjali vastupidavus

EN 84:1997

Wood preservatives-- Accelerated ageing of treated wood prior to biological testing-- Leaching procedure

ENV 12404:1997

Durability of wood and wood-based products-- Assessment of the effectiveness of a masonry fungicide to prevent growth into wood of Dry Rot *Serpula lacrymans* (Schumacher ex Fries) S.F. Gray-- Laboratory method

TC 44 Olmekülmikud ja kaupluste külmkambrid

prEN 441-12:1997

Refrigerated display cabinets-- Part 12: Measurement of the heat extraction rate of the cabinets when the condensing unit is remote from the cabinet

TC 48 Majapidamisgaasil töötavad veesoojendid

EN 26:1997

Gas-fired instantaneous water heaters for sanitary uses production, fitted with atmospheric burners (EN 26:1977, EN 26 A3:1984 ja EN 26-A4:1984 asemel)

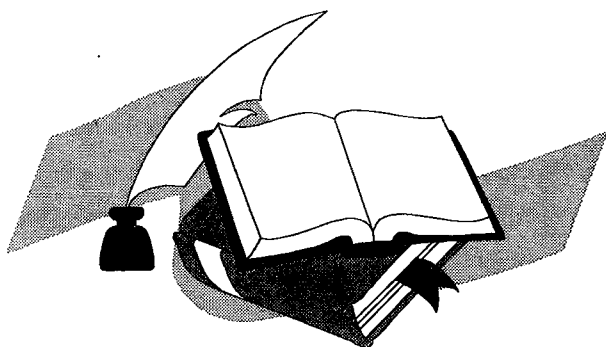
prEN 89:1997	Gas-fired storage water heaters for sanitary use
prEN 89/prA1:1997	Gas-burning storage water heaters for sanitary uses with atmospheric burner and sealed combustion circuit with a fan incorporated in the "combustion air" or "Combustion products" circuit
<u>TC 67 Keraamilised plaadid</u>	
EN 1308:1996	Adhesives for tiles-- Determination of slip
EN 1322:1996	Adhesives for tiles-- Definitions and terminology
EN 1323:1996	Adhesives for tiles-- Concrete slab for test
EN 1324:1996	Adhesives for tiles-- Determination of shear adhesion strength of dispersion adhesives
EN 1336:1996	Adhesives for tiles-- Determination of open time
EN 1347:1996	Adhesives for tiles-- Determination of wetting capability
<u>TC 79 Respiraatorid jm hingamiskaitsevahendid</u>	
prEN 136 REVIEW:1996	Respiratory protective devices-- Full face masks-- Requirements, testing, marking
prEN 145 REVIEW:1996	Respiratory protective devices-- Self-contained closed-circuit breathing apparatus compressed oxygen or compressed oxygen-nitrogen type-- Requirements, testing, marking
<u>TC 85 Silmakaitsevahendid</u>	
EN 1731:1997	Mesh type eye and face protectors for industrial and non-industrial use against mechanical hazards and/or heat
<u>TC 98 Tõsteplatvormid</u>	
prEN 1495:1996	Lifting platforms-- Mast climbing platforms
<u>TC 112 Puitpaneelid</u>	
EN 636-1:1996	Plywood-- Specifications-- Part 1: Requirements for plywood for use in dry conditions
EN 636-2:1996	Plywood-- Specifications-- Part 2: Requirements for plywood for use in humid conditions
EN 636-3:1996	Plywood-- Specifications-- Part 3: Requirements for plywood for use in exterior conditions
<u>TC 119 Vahetuskonteinerid kaupade kombineeritud maantee-raudteeveoks</u>	
prEN 1432:1996	Swap bodies-- Swap tanks--Dimensions, requirements, test methods, operation conditions
<u>TC 122 Ergonoomika</u>	
EN 547-1:1996	Safety of machinery-- Human body measurements-- Part 1: Principles for determining the dimensions required for openings for whole body access into machinery
EN 547-2:1996	Safety of machinery-- Human body measurements-- Part 2: Principles for determining the dimensions required for access opening
EN 547-3:1996	Safety of machinery-- Human body measurements-- Part 3: Anthropometric data
<u>TC 126 Ehitusakustika</u>	
EN ISO 717-1:1996	Acoustics-- Rating of sound insulation in buildings and of building elements-- Part 1: Airborne sound insulation (ISO 717-1:1996)
EN ISO 717-2:1996	Acoustics-- Rating of sound insulation in buildings and of building elements-- Part 2: Impact sound insulation (ISO 717-2:1996)
<u>TC 128 Katuse- ja seinakatted</u>	
EN 1462:1997	Brackets for eaves gutters-- Requirements and testing
<u>TC 132 Alumiinium ja alumiiniumsulamid</u>	
EN 604-1:1997	Aluminium and aluminium alloys-- Cast forging stock-- Part 1: Technical conditions for inspection and delivery
EN 604-2:1997	Aluminium and aluminium alloys-- Cast forging stock-- Part 2: Tolerances on dimensions and form

<u>TC 134 Elast- ja tekstiilkatted</u>	Resilient floor coverings-- Determination of apparent density of agglomerated cork
EN 672:1996	Resilient floor coverings-- Specification for plain and decorative linoleum on a foam backing
prEN 686:1996	Resilient floor coverings-- Specification for plain and decorative linoleum on a corkment backing
prEN 687:1996	Resilient floor coverings-- Specification for corklinoleum
prEN 688:1996	Textile floor coverings-- Determination of the apparent effective thickness of the backing
EN 1318:1996	Textile floor coverings-- Assessment of changes in appearance
EN ISO 1471:1996	
<u>TC 137 Töökoha seisundi hindamine</u>	Workplace atmospheres-- Pumped sorbent tubes for the determination of gases and vapours-- Requirements and test method
prEN 1076:1996	
<u>TC 138 Mittepurustav (säilitav) katsetamine</u>	Non destructive testing-- Penetrant testing-- Part 1: General principles
EN 571-1:1997	Non-destructive testing-- Ultrasonic examination-- Part 6: Time-of-flight diffraction technique as a method for defect detection and sizing
prENV 583-6:1996	Non-destructive testing-- Industrial radiographic film-- Part 2: Control of film processing by means of reference values
EN 584-2:1996	
<u>TC 141 Manomeetrid</u>	Pressure gauges-- Part 1: Bourdon tube pressure gauges-- Dimensions, metrology, requirements and testing
EN 837-1:1996	Pressure gauges-- Part 3: Diaphragm and capsule pressure gauges-- Dimensions, metrology, requirements and testing
EN 837-3:1996	Safety of woodworking machines-- One side moulding machines with rotating tool-- Part 2: Single spindle handfed/integrated fed routing machines
prEN 848-2:1996	
<u>TC 144 Põllu- ja metsatöötorktorid jm masinad</u>	Garden equipment-- Hand held, integrally powered hedge trimmers-- Safety
EN 774:1996/prA2:1996	
<u>TC 165 Heitveetehnika</u>	Wastewater treatment-- Vocabulary
prEN 1085:1996	Pressure sewerage systems outside buildings
prEN 1671:1996	
<u>TC 170 Oftalmoloogiline optika</u>	Ophthalmic optics-- Semi-finished spectacle lens blanks-- Part 1: Specification for single-vision and multifocal lens blanks (ISO 10322-1:1996)
prEN ISO 10322-1:1996	
<u>TC 177 Monteeritavad raudbetoonidetailid</u>	<u>autoklaavsest poorbetoonist</u>
EN 1351:1996	Determination of flexural strength of autoclaved aerated concrete
EN 1352:1996	Determination of static modulus of elasticity under compression of autoclaved aerated concrete or lightweight aggregate concrete with open structure
EN 1353:1996	Determination of moisture content autoclaved aerated concrete
EN 1354:1996	Determination of compressive strength of lightweight aggregate concrete with open structure
EN 1355:1996	Determination of creep strains under compression of autoclaved aerated concrete or lightweight aggregate concrete with open structure
EN 1356:1996	Performance test for prefabricated reinforced components of autoclaved aerated concrete or lightweight aggregate concrete with open structure under transverse load

<u>TC 185 Keermestatud ja keermestamata mehaanilised kinnituselemendid ja lisadetailid</u>	
prEN 1661:1996	Hexagon nuts with flange (ISO/DIS 4161:1996, modified)
prEN 1662:1996	Hexagon bolts with flange-- Small series (ISO/DIS 15071:1996, modified)
prEN 1663:1996	Prevailing torque type hexagon nuts with flange (with non-metallic insert) (ISO 7043:1996, modified)
prEN 1664:1996	Prevailing torque type all-metal hexagon nuts with flange (with non-metallic insert) (ISO 7044:1996, modified)
prEN 1665:1996	Hexagon bolts with flange-- Heavy series
prEN 1666:1996	Prevailing torque type hexagon nuts with flange (with non-metallic insert) with metric fine pitch thread (ISO 7043:1996, modified)
prEN 1667:1996	Prevailing torque type all hexagon nuts with flange with metric fine pitch thread (ISO/DIS 12126:1996, modified)
<u>TC 188 Konveierilindid</u>	
EN 873:1996	Light conveyor belts-- Principal characteristics and applications
<u>TC 189 Geotekstiil jms tooted</u>	
ENV 12226:1996	Geotextiles and geotextile-related products-- General tests for evaluation following durability testing
<u>TC 190 Valutehnoloogia</u>	
EN 1369:1996	Foundling-- Magnetic particle inspection
EN 1370:1996	Foundling-- Surface roughness inspection by visual/tactile comparators
<u>TC 204 Meditsiiniseadmete steriliseerimine</u>	
EN 1174-2:1996	Sterilization of medical devices-- Estimation of the population of micro-organisms on product-- Part 2: Guidance
EN 1174-3:1996	Sterilization of medical devices-- Estimation of the population of micro-organisms on product-- Part 2: Guide to the methods for validation of microbiological techniques
<u>TC 211 Akustika</u>	
EN ISO 4871:1996	Acoustics-- Declaration and verification of noise emission values of machinery and equipment (ISO 4871:1996)
EN ISO 12001:1996	Acoustics-- Noise emitted by machinery and equipment-- Rules for the drafting and presentation of a noise test code (ISO 12001:1996)
<u>TC 230 Veeanalüüs</u>	
prEN 1483:1996	Water quality-- Determination of mercury
prEN 1484:1996	Water analysis-- Guidelines for the determination of total organic carbon (TOC) and dissolved organic carbon (DOC)
<u>TC 248 Tekstiil ja tekstiilitooted</u>	
prEN ISO 105-Z04:1996	Textiles-- Tests for colour fastness-- Part Z04: Dispersibility of disperse dyes (ISO 105-Z04:1995)
prEN ISO 105-Z07:1996	Textiles-- Tests for colour fastness-- Part Z07: Determination of application solubility and solution stability of water-soluble dyes (ISO 105-Z07:1995)
prEN ISO 105-Z08:1996	Textiles-- Tests for colour fastness-- Part Z08: Determination of solubility and solution stability of reactive dyes in the presence of electrolytes (ISO 105-Z08:1995)
prEN ISO 105-Z09:1996	Textiles-- Tests for colour fastness-- Part Z09: Determination of cold water solubility of water-soluble dyes (ISO 105-Z09:1995)
EN ISO 12138:1996	Textiles-- Domestic laundering procedures for textile fabrics prior to flammability testing (ISO 12138:1996)

<u>TC 249 Plastid</u>	
EN ISO 179:1996	Plastics-- Determination of Charpy impact strength (ISO 179:1993)
EN ISO 180:1996	Plastics-- Determination of Izod impact strength (ISO 180:1993, including Technical Corrigendum 1: 1995)
prEN ISO 527-4:1996	Plastics-- Determination of tensile properties-- Part 4: Test conditions for isotropic and orthotropic fibre-reinforced plastic composites (ISO/DIS 527-4:1996)
prEN ISO 527-5:1996	Plastics-- Determination of tensile properties-- Part 5: Test conditions for unidirectional fibre-reinforced plastic composites (ISO/DIS 527-5:1996)
prEN 899-1:1996	Plastics-- Determination of creep behaviour-- Part 1: Tensile creep (ISO 899-1:1993)
prEN 899-2:1996	Plastics-- Determination of creep behaviour-- Part 2: Flexural creep by three-point loading (ISO 899-2:1993)
EN ISO 2114:1996	Plastics-- Unsaturated polyester resins-- Determination of partial acid value and total acid value (ISO 2114:1996)
EN ISO 3167:1996	Plastics-- Multipurpose-test specimens (ISO 3167:1993)
EN ISO 4599:1996	Plastics-- Determination of resistance to environmental stress cracking (ESC)-- Bent strip method (ISO 4599:1986)
EN ISO 6603-1:1996	Plastics-- Determination of multiaxial impact behaviour of rigid plastics-- Part 1: Falling dart method (ISO 6603-1:1985)
EN ISO 6603-2:1996	Plastics-- Determination of multiaxial impact behaviour of rigid plastics-- Part 2: Instrumented puncture test (ISO 6603-2:1989)
<u>TC 264 Õhu kvaliteet</u>	
EN 1948-1:1996	Stationary source emissions-- Determination of the mass concentration of PCDDs/PCDFs-- Part 1: Sampling
EN 1948-2:1996	Stationary source emissions-- Determination of the mass concentration of PCDDs/PCDFs-- Part 2: Extraction and clean-up
EN 1948-3:1996	Stationary source emissions-- Determination of the mass concentration of PCDDs/PCDFs-- Part 3: Identification and quantification
<u>TC 275 Toiduainete analüüs. Horisontaalmeetodid</u>	
EN 1784:1996	Foodstuffs-- Detection of irradiated food containing fat-- Gas chromatographic analysis of hydrocarbons
EN 1785:1996	Foodstuffs-- Detection of irradiated food containing fat-- Gas chromatographic/Mass spectrometric analysis of alkylcyclobutanones
EN 1786:1996	Foodstuffs-- Detection of irradiated food containing bone-- Method by ESR spectroscopy
EN 1787:1996	Foodstuffs-- Detection of irradiated food containing cellulose-- Method by ESR spectroscopy
EN 1788:1996	Foodstuffs-- Detection of irradiated food from which silicate minerals can be isolated-- Method by thermoluminescence
<u>TC 276 Pindaktiivsed ained</u>	
prEN ISO 4320:1996	Non-ionic surface active agents-- Determination of cloud point index-- Volumetric method (ISO 4320:1977, including Erratum:1980)
<u>TC 278 Maanteetransport ja selle jälgimisautomaatika</u>	
prENV 12694:1996	Public transport-- Road vehicles-- Dimensional requirements for variable electronic external signs
ENV ISO 14825:1996	Geographic Data Files (ISO 14825:1996)

<u>TC 281 Röstimise vahendid, tahkekütus ja süüteseadmed</u>	Appliances, solid fuels and firelighters for barbecuing--
prEN 1860-1:1996	Part 1: Barbecuing burning solid fuels-- Requirements and test methods
prEN 1860-3:1996	Appliances, solid fuels and firelighters for barbecuing-- Part 3: Firelighters for igniting barbecue charcoal and barbecue charcoal briquettes-- Requirements and test methods
<u>TC 282 Veeldatud maagaasi kasutus- ja tootmiseseadmed</u>	Installation and equipment for liquefied natural gas--
prEN 1473:1996	Design of onshore installations
<u>TC 310 Uudne tootmistehnoloogia</u>	Manipulating industrial robots-- Mechanical interfaces--
EN ISO 9409-1:1996	Part 1: Plates (from A) (ISO 9409-1:1996)
EN ISO 9409-2:1996	Manipulating industrial robots-- Mechanical interfaces-- Part 2: Shafts (from A) (ISO 9409-2:1996)
<u>ISO/TC 10 Tehniline joonestamine</u>	Technical drawing-- Construction drawings-- Drawings for the assembly of prefabricated structures (ISO 4172:1991)
EN ISO 4172:1996	Technical drawings-- Construction drawings-- General principles of presentation for general arrangement and assembly drawings (ISO 7519:1991)
EN ISO 7519:1996	
<u>ISO/TC 188 Väikelaevad</u>	Small craft-- Ventilation of petrol engine and/or petrol tank compartments (ISO/DIS 11105:1996)
prEN ISO 11105:1996	
<u>ECISS/TC 11 Profiilterased</u>	Hot rolled bulb flats-- Dimensions and tolerances on chaps, dimensions and mass
EN 10067:1996	
<u>ECISS/TC 22 Surveseadmete terased. Omadused</u>	Flat products made of steels for pressure purposes-- Part 5: Weldable fine grain steels, thermomechanically rolled
EN 10028-5:1996	Flat products made of steels for pressure purposes-- Part 6: Weldable fine grain steels, quenched and tempered
EN 10028-6:1996	Steel sheet and strip for welded gas cylinders
EN 10120:1996	
<u>AECMA</u>	Aerospace series-- Washers, wire locking, in corrosion resisting steel, passivated
EN 2949:1996	

UUDISKIRJANDUS

The New Approach. Legislation and standards on the free movement of Goods in Europe. 2.edition updated

Uus lähenemisviis. Seadusandlus ja standardid kaupade vabaks liikumiseks Euroopas. Teine väljaanne kirjeldab Uue lähemisviisi direktiive ja nendega liituvaid harmoneeritud standardeid.

Raamat seletab võimalikult lihtsalt Uue lähemisviisi rakendamist ja standardimise arengut Euroopas. Uue lähenemisviisi direktiivid käsitlevad madalpinge seadmeid, lihtsaid surveanumaid, mänguasju, elektromagnetilist kokkusobivust, ehitustooteid, isikukaitsevahendeid, masinaehitust, lifte, mitte-automaatseid kaalusid, meditsiinivahendeid, gaasiseadmeid, uusi vedel- ja gaaskütusega kuumaveekatlaid, lõhkeaineid tsiviilkasutuses, plahvatusohtlike keskkondade seadmeid ja kaitsesüsteeme ning lõbusõidulaevu. Iga direktiivi juures on toodud sellega liituvad harmoneeritud standardid ja direktiiviga kehtestatud vastavushindamise protseduurid.

EESTI STANDARDITE VALMIMISE ETAPID

- 00 Standardi koostamisetpanek
- 10 Standardi koostamisetpanek on EVS Standardikomisjoni poolt heaks kiidetud
- 20 Standardikavandi ettevalmistusperiood (tõlkimine, materjali kogumine)
- 30 Standardikavandi ettevalmistamine töögrupi poolt
- 40 Kavand on arvamuste küsitlusringil ja kooskõlastamisel
- 50 Kavand on esitatud EVS Standardikomisjonile heakskiitmiseks ja Standardiametile kinnitamiseks ja registreerimiseks
- 60 Standardi avaldamine
- 90 Standardi ümbervaatamine
- 95 Standardi tühistamine

NB! Standardi valmimise etapis 40 on kavand standardiosakonnas kättesaadav kõigile asjasthuvitatule arvamuste avaldamiseks ja ettepanekute tegemiseks.

EESTI STANDARDITE KAVANDID

- 00 Põllu- ja metsamajanduse ning maaparanduse traktorid ja masinad
- 40 Televisiooniringhäälingusüsteem. Põhinäitajad
- 40 EVS-EN 196-1 Tsemendi katsetamine. Osa 1: Tugevuse määramine
- 40 EVS-EN-30011-1 Kvaliteedisüsteemide auditeerimise juhised.
Osa 1: Auditeerimine (ISO 10011-1)
- 40 EVS-EN-30011-2 Kvaliteedisüsteemide auditeerimise juhised.
Osa 2: Kvaliteedisüsteemide audiitorite kvalifikatsiooni kriteeriumid (ISO 10011-2)
- 40 EVS-EN-30011-3 Kvaliteedisüsteemide auditeerimise juhised.
Osa 3: Auditiprogrammide juhtimine (ISO 10011-3)
- 40 EVS-ISO 9000-2 Kvaliteedijuhtimise ja kvaliteeditagamise standardid.
Osa 2: Üldjuhised standardite ISO 9001, ISO 9002 ja ISO 9003 rakendamiseks
- 40 EVS-ISO 2293 Liha ja lihatooted. Mikroobide arvu määramine kasvatamisega 40 °C temperatuuril (Põhimeetod)
- 40 EVS-ISO 2918 Liha ja lihatooted. Nitriti osamassi määramine (Põhimeetod)
- 40 EVS-ISO 3496 Liha ja lihatooted. Hüdroksüproliini määramine
- 50 EVS-ISO 8421-1 Tuleohutus. Sõnavara. Osa 1: Tulekahju põhimõisted

MÜÜGILE SAABUNUD

EVS-EN ISO 8402:1996	Kvaliteedijuhtimine ja kvaliteeditagamine. Sõnavara	Hind 136.-
EVS-EN ISO 9000-1:1996	Kvaliteedijuhtimise ja kvaliteeditagamise standardid. Osa 1: Valiku ja kasutamise juhised	Hind 154.-
EVS-EN ISO 9001:1996	Kvaliteedisüsteemid. Kvaliteeditagamise mudel kavandamisel, tootearendusel, tootmisel, paigaldamisel ja teenindamisel	Hind 130.-
EVS-EN ISO 9002:1996	Kvaliteedisüsteemid. Kvaliteeditagamise mudel kavandamisel, tootmisel, paigaldamisel ja teenindamisel	Hind 125.-
EVS-EN ISO 9003:1996	Kvaliteedisüsteemid. Kvaliteeditagamise mudel lõppkontrollil ja -testimisel	Hind 107.-
EVS-EN ISO 9004-1:1996	Kvaliteedijuhtimine ja kvaliteedisüsteemi elemendid. Osa 1: Juhised	Hind 180.-
EVS-ISO 10013:1996	Kvaliteedikäsiraamatu koostamise juhised	Hind 107.-

*Hinnad koos käibemaksuga. Standardid eesti- ja ingliskeelse rööptekstiga
Standardite müük Standardiametis tuba 27, tel 49 20 20 Maie Jaanits*

VEEBRUARIS STANDARDIMETI POOLT REGISTRISSE KANTUD

EE 01126370 TS 1-97	Vareenikud (külmutatud)	01 03 97
EE 01126370 TS 2-97	Pelmeenid (külmutatud)	01 03 97
EE 10025449 TS 1:97	Jahvatatud savi	10 02 97
EE 10114294 TS 2-97	Kodused frikadellid (külmutatud)	01 02 97
EE 35022908 TS 1:97	Kulinaartooted lihast ja aedviljast	21 02 97
EE 48015181 TS 1:96	Hapukoor	10 02 97
EE 48015181 TT 2-95 muud.1	Jogurt	10 02 97
EE 48015181 TT 3-95 muud.1	Koorejäätis	10 02 97
EE 64001592 TT 44-95 muud.1	Konservid. Supid	15 02 97

EVS Teataja tellimine

Tellimuse vormistamiseks palume täita järgnev vorm ja saata see Standardiametisse aadressil Aru 10 EE0003 Tallinn

Kui soovite saada arvet palume helistada 49 20 21 Anne Laimets

EVS TEATAJA TELLIMISKAART

TELLIN EVS TEATAJA

- PÜSITELLIMUSENA 350 krooni aasta**
- AASTATELLIMUSENA 370 krooni aasta**

Teated maksja kohta

Nimi
Asutus
Aadress
Telefon
Kuupäev, allkiri

Teated saaja kohta (kui maksja on teine)

Nimi
Asutus
Aadress
Telefon
Kuupäev, allkiri